

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.10.2026
Sayı : 3223

50631

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. 07/10/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

15 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren 7538 sayılı Kanun sonrasında engelli çalışanların emeklilik haklarına ilişkin ciddi mağduriyetler yaşandığı görülmektedir. Yaklaşık 45 yıl boyunca uygulanan vergi indirimi yoluyla engelli emekliliği sistemi, özellikle 1 Ekim 2008 tarihinden önce sigortalı olan engelli çalışanlar açısından çalışma hayatını, emeklilik planlamasını ve gelecek beklentisini belirleyen yerleşik bir sosyal güvenlik mekanizması olmuştur.

Bu kişiler yıllarca sağlık kurulu raporlarını almış, vergi indirim belgelerini edinmiş, engelli statüsünde çalışmış, primlerini ödemiş ve emeklilik planlarını yürürlükteki sisteme göre yapmıştır. Ancak 7538 sayılı Kanun sonrasında herhangi bir geçiş süreci tanınmadan sistemin değiştirilmesi; emekliliğine günler veya aylar kalan, hatta SGK'dan emekli olabilir yazısı alan çok sayıda yurttaşın farklı kurallara tabi tutulmasına neden olmuştur. Engelli yurttaşların emeklilik sorununun çözümü bir lütuf, ayrıcalık ya da sosyal yardım başlığı değildir. Yurttaşların malulen emeklilik talep eden kişiler değil; 15-30 yıl çalışmış, binlerce gün prim ödemiş, engelli yaşlılık aylığı hakkını kazanmış veya kazanmaya çok yaklaşmış çalışanlardır. Engelli yaşlılık aylığı ile malulen emekliliğin aynı kriterlere tabi tutulması sosyal güvenlik hakkı, hukuki güvenlik, haklı beklenti ve hakkaniyet ilkeleri bakımından ciddi sorunlar doğurmaktadır.

EMED tarafından hazırlanan raporlarda; bazı kişilerin bağlanmış emekli aylıklarının kontrol muayenesi sonucunda kesildiği, bazı kişilerin emekliliğine birkaç gün veya ay kala sistem değişikliği nedeniyle emekli olamadığı, bazı kişilerin SGK tarafından verilen emeklilik tarihine güvenerek hayatını planladığı halde yeni düzenleme nedeniyle bu beklentisinin ortadan kalktığı ifade edilmektedir. Kanseri, lösemi, ileri kalp hastalığı, akciğer kaybı, uzuv kaybı, ağır uyku apnesi

epilepsi ve ciddi ortopedik rahatsızlıkları bulunan yurttaşların “çalışma gücünü kaybetmemiş” kabul edilerek ileri yaşlara kadar çalışmaya zorlanması kamu vicdanını yaralamaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin amacı, hayatı boyunca çalışan ve prim ödeyen yurttaşın en kırılgan döneminde hakkını korumaktır. Engelli çalışanların yıllarca güvendikleri sistemin bir gecede değiştirilmesi, yalnızca emeklilik hakkını değil; aile bütçesini, sağlık hizmetlerine erişimi, psikolojik iyilik halini, çalışma yaşamını ve devlete duyulan güveni de etkilemektedir. 11.12.2025 tarihli, 7/37579 esas numaralı soru önergemizdeki sorulara tam ve net yanıtlar verilmemiştir. Bu bağlamda;

- 1- 7538 sayılı Kanun sonrasında 1 Ekim 2008 tarihinden önce sigortalı olan engelli çalışanlardan kaç kişinin vergi indirimi yoluyla engelli emekliliği başvurusu reddedilmiştir? Bu kişilerin engel oranı, prim günü, sigortalılık süresi, yaş, cinsiyet ve il bazında dağılımı nedir?
- 2- 15 Ocak 2025 tarihinden önce sağlık kurulu raporu, vergi indirim belgesi, SGK'dan emekli olabilir yazısı veya emeklilik tarihi almış olmasına rağmen yeni düzenleme nedeniyle emekli olamayan kişi sayısı kaçtır?
- 3- 7538 sayılı Kanun sonrasında kontrol muayenesi, yeniden değerlendirme veya SGK Sağlık Kurulu kararı nedeniyle emekli aylığı kesilen, durdurulan veya iptal edilen engelli emekli sayısı kaçtır?
- 4- Bakanlığınız, 1 Ekim 2008 öncesi sigortalı olan ve çalışma hayatını eski sisteme göre planlayan engelli çalışanlar için kazanılmış hakları ve haklı beklentileri koruyacak bir geçiş düzenlemesi yapacak mıdır?
- 5- Engelli yaşlılık aylığı ile malulen emeklilik sisteminin aynı kriterlerle değerlendirilmesi uygulamasından vazgeçilerek, uzun yıllar çalışmış ve prim ödemiş engelli çalışanlara özgü ayrı bir değerlendirme modeli oluşturulacak mıdır?
- 6- 15 Ocak 2025 tarihi itibarıyla emeklilik hakkını kazanmış, emekliliğine kısa süre kalmış, SGK'dan emekli olabilir yazısı almış veya vergi indirim belgesi bulunan yurttaşların eski mevzuat hükümlerinden yararlanması için yasal düzenleme yapılacak mıdır?
- 7- Kanseri, kalp hastalığı, akciğer kaybı, uzuv kaybı, ağır uyku apnesi, görme/işitme kaybı, nörolojik hastalıklar ve ağır ortopedik rahatsızlıkları bulunan yurttaşların “çalışabilir” kabul edilerek 58-60 yaşına kadar çalışmaya zorlanmasının iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik hakkı ve insan onuru bakımından değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 8- 7538 sayılı Kanun sonrasında yapılan SGK Sağlık Kurulu ve Yüksek Sağlık Kurulu değerlendirmelerinde ret oranları kaçtır? Ret kararlarının gerekçeleri, hastalık gruplarına ve engel oranlarına göre nasıl dağılmaktadır?
- 9- Kontrol muayenelerinde sürelerin gözden geçirilmesi, süresiz vergi indirim belgesi veya kesinleşmiş sağlık kurulu raporu bulunan yurttaşların emeklilik haklarının güvence altına alınması için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 10- Engelli emekliliği başvurularında bağımsız, şeffaf ve denetlenebilir bir itiraz mekanizması kurulacak mıdır? SGK Sağlık Kurulu ve Yüksek Sağlık Kurulu kararlarının gerekçeli, erişilebilir ve yargısal denetime elverişli biçimde açıklanması sağlanacak mıdır?
- 11- 7538 sayılı Kanun nedeniyle emeklilik hakkını kaybeden, aylığı kesilen, gelir kaybına uğrayan, işsiz kalan veya sağlık durumuna rağmen çalışmaya devam etmek zorunda bırakılan engelli yurttaşların mağduriyetlerinin giderilmesi için Bakanlığınızın takvimi belli bir eylem planı var mıdır?
- 12- Bakanlığınız, EMED başta olmak üzere engelli emeklilik alanında çalışan dernekler, sendikalar, meslek örgütleri ve mağdur yurttaşlarla birlikte 7538 sayılı Kanun'un uygulama sonuçlarını değerlendirecek ortak bir çalışma grubu kuracak mıdır?